

CUPRINS

Introducere	9
--------------------------	----------

Partea I – Fiscalitatea în economie

Capitolul 1

Fiscalitatea – funcții, principii și teorii privind impozitele	15
---	-----------

1.1. Funcțiile fiscalității	15
1.2. Principiile fiscalității	18
1.2.1. Principiile economice	19
1.2.1.1. Principiul eficienței	19
1.2.1.2. Principiul echității	23
1.2.1.3. Alte principii economice	33
1.2.2. Principiile juridice	35
1.3. Aspecte psihologice și politice ale impunerii	36
1.4. Teorii privind impozitele	37
1.5. Impozitul unic – o utopie de vârstă venerabilă	40

Capitolul 2

Rolul și locul impozitelor în economie	45
---	-----------

2.1. Efectele economice ale fiscalității	45
2.2. Structura prelevărilor obligatorii	49
2.2.1. Aspecte privind structura prelevărilor obligatorii în țările dezvoltate	51
2.2.1.1. Ponderea prelevărilor obligatorii în PIB	51
2.2.1.2. Ponderea principalelor categorii de prelevări obligatorii în PIB.....	64
2.2.1.3. Ponderea impozitelor indirecte în PIB	70
2.2.1.4. Diversitatea modelelor de fiscalitate	78
2.2.2. Aspecte privind structura prelevărilor obligatorii în unele state în tranziție	79

Capitolul 3

Impozitele indirecte în România	83
--	-----------

3.1. Caracteristicile impozitelor indirecte	83
3.2. Aspecte privind reglementarea impozitelor indirecte în România	86
3.2.1. Reglementarea accizelor	87

3.2.2. Reglementarea taxei pe valoarea adăugată	89
3.2.3. Reglementarea taxelor vamale	100
3.3. Rolul și locul impozitelor indirecte în economie	101
3.3.1. Contribuția impozitelor indirecte la constituirea veniturilor bugetare ..	101
3.3.2. Structura veniturilor bugetare	104
3.3.3. Impozitele indirecte și evaziunea fiscală.....	109
3.3.4. Incidența impozitelor indirecte asupra consumului	111

Partea a II-a – Stabilirea prețurilor în funcție de tipul de piață

Capitolul 4

Piața cu concurență perfectă 117

4.1. Definierea concurenței perfecte	117
4.2. Decizia privind volumul producției la nivelul firmei	118
4.3. Decizia privind volumul producției la nivelul ramurii	120
4.4. Eficiența piețelor cu concurență perfectă.....	122

Capitolul 5

Piața de tip monopol 125

5.1. Definierea monopolului	125
5.2. Decizia privind prețul și volumul producției; puterea monopolului	127
5.3. Strategia diferențierii prețurilor	132
5.4. Impactul asupra prețurilor al firmelor care acționează pe mai multe piețe ..	137
5.4.1. Integrarea verticală.....	137
5.4.2. Diversificarea producției	140
5.4.3. Firmele multinaționale	141
5.5. Monopolul și bunăstarea socială.....	142

Capitolul 6

Piața de tip oligopol 145

6.1. Noțiunea de oligopol.....	145
6.2. Modelele oligopolului.....	147
6.2.1. Modelele clasice.....	147
6.2.2. Echilibrul pe piață; echilibrul Nash.....	152
6.2.3. Modele moderne ale oligopolului	155
6.3. Prețurile de oligopol.....	157
6.3.1. Stabilitatea prețurilor.....	157
6.3.2. Războiul prețurilor	160

6.3.3. Înțelegerile privind prețurile	162
6.3.3.1. Cartelurile	162
6.3.3.2. Înțelegerile tacite	164
6.3.4. Bariere la intrarea pe piață	166
6.3.4.1. Strategia prețurilor “limită”	166
6.3.4.2. Strategia deciziilor de investire	171
6.3.5. Oligopolul și bunăstarea economică	175

Capitolul 7

Piața produselor diferențiate oferite de multifirme..... 177

7.1. Latura monopolistă și cea concurențială.....	177
7.2. Diferențierea produselor	178
7.3. Formarea prețurilor	180
7.3.1. Politica de preț.....	183
7.3.2. Politica costului de vânzare.....	187
7.4. Impactul asupra bunăstării economice.....	188

Partea a III-a – Impozitele indirecte în teoria și practica economică

Capitolul 8

Cadrul teoretic al analizei incidenței fiscale..... 193

8.1. Analiza incidenței impozitelor indirecte în cadrul echilibrului parțial	195
8.1.1. Incidența accizei.....	195
8.1.1.1. Acciza specifică.....	195
8.1.1.2. Acciza ad-valorem.....	201
8.1.2. Incidența taxei vamale.....	203
8.1.3. Incidența taxei pe valoarea adăugată.....	206
8.2. Incidența impozitelor indirecte în cadrul echilibrului general	208

Capitolul 9

Principiile incidenței fiscale a impozitelor indirecte..... 213

9.1. Elasticitatea cererii și ofertei în raport cu prețul, factor determinant al incidenței fiscale	213
9.1.1. Elasticitatea în raport cu prețul, criteriu de împărțire a obligației fiscale	214
9.1.2. Aspecte privind rolul elasticității – preț în cadrul echilibrului general ...	221
9.2. Echivalența dintre impozite	225
9.2.1. Corespondența dintre fiscalitatea directă și cea indirectă	225

9.2.2. Echivalența dintre un impozit datorat de ofertanți și unul datorat de cumpărători	226
9.3. Incidența impozitelor indirecte depinde de natura pieței	229
9.4. Incidența impozitelor indirecte depinde de mărimea perioadei	232
9.5. Incidența impozitelor indirecte depinde de caracteristicile impozitului	233
9.6. Incidența depinde de natura contraprestației impozitului	235

Capitolul 10

Impozitul indirect optim 237

10.1. Estimarea efectelor impozitelor indirecte asupra bunăstării	238
10.1.1. Estimarea utilității unui cumpărător – funcția de compensare	239
10.1.2. Surplusul consumatorului	245
10.1.3. Estimarea utilității ofertanților	246
10.2. Impozitul optim și principiile fiscalității	247
10.2.1. Impozitul optim și principiul eficienței fiscale	247
10.2.2. Impozitul optim și principiul echității fiscale	251
10.3. Costul social al impozitului	251
10.4. Principiile fiscalității indirecte optime	255
10.4.1. Impozitarea unui număr cât mai mare de bunuri	256
10.4.2. Utilizarea cotei unice de impozitare	257
10.4.3. Cota de impunere depinde de elasticitatea cererii compensate	258

Capitolul 11

Aspecte privind reglementarea impozitelor indirecte în țările dezvoltate ... 265

11.1. Taxa pe valoarea adăugată	265
11.1.1. Probleme și etape în aplicarea TVA	265
11.1.2. Cotele de impozitare	267
11.1.3. Regimul exonerărilor de la plata TVA	274
11.2. Accizele	276
11.2.1. Accizele aplicate băuturilor alcoolice	277
11.2.2. Accizele aplicate produselor petroliere	281
11.2.3. Accizele aplicate produselor din tutun	285
11.3. Comerțul electronic, o veritabilă provocare pentru politica fiscală	288
11.3.1. Recomandări elaborate de OCDE	289
11.3.2. Propunerile Comisiei Europene	291

Bibliografie 297